

Kasteel d'Ursel

MAGAZINE

Afgiftekantoor
2099 Antwerpen X
P 509 274

Papier uit oost en west

- Dagboek van een restauratrice
- De bibliotheek van de hertog
- Koeienhaar en graffiti

PROVINCIE
ANTWERPEN

Inhoud

WELKOM & AANKONDIGING 2-3

TENTOONSTELLING. Dagboek van een restauratrice 4-5

MUZIEK IN HET KASTEEL 6-7

TENTOONSTELLING. De bibliotheek van de hertog 8-9

OP DE WERF. Koeienhaar en graffiti 10-11

TENTOONSTELLING. Chinese poëzie in Hingene 12

GROEN. Voorjaarsbloeiers in het park 13

GROEN. Door de Hingense polders 14

IN DE KIJKER. Kasteelfotograaf 15

KALENDER FEBRUARI - MAART - APRIL 2007 16

Colofon

Kasteel d'Ursel

Wolfgang d'Urselstraat 9 | B-2880 Hingene | www.kasteeldursel.be
T 03 820 60 11 | F 03 820 60 15 | kasteeldursel@admin.provant.be

Het magazine van het Kasteel d'Ursel is een uitgave van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen: Camille Paulus, gouverneur-voorzitter, Ludo Helsen, Jos Geuens, Koen Helsen, Marc Wellens, Inga Verhaert en Bart De Nijn, leden en Danny Toelen, provinciegriffier.

Jaargang 2, nummer 9, februari-maart-april 2007

REDACTIE: Klara Hermans en Koen De Vlieger-De Wilde, met medewerking van Joke Bungeneers, Rozemarijn Bormans, Rosemie Cheroutre, Dominik Declercq, Annemie Druyts, René Lux, Goran Proot, Liesbeth van Wezel, Linda Vluymans, Bart Wauters, Jos Winckelmans, en met steun van de personeelsleden van het Kasteel d'Ursel.

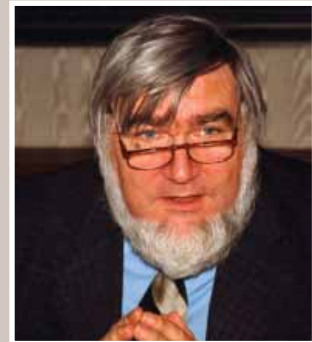
VORMGEVING: Annemie Druyts

DRUK: Albatros Printing, Boechout

OPLAGE: 6250 exemplaren

Dit magazine werd gedrukt op milieuvriendelijk papier.

ISSN 1781-4464

Beste lezer,

De gemeente- en provincieraadsverkiezingen hebben in oktober weer een stevige wind door het politieke landschap laten waaien. Ook in het provinciebestuur is er heel wat veranderd: nieuwe gezichten, nieuwe afspraken, nieuwe beleidsaccenten, nieuwe bevoegdheidsverdelingen.

Als gedeputeerde voor cultuur blijf ik de komende jaren op post. In die zin is er niets nieuws onder de zon, want ook de afgelopen zes jaar kon ik cultuur immers tot mijn takenpakket rekenen. Toch is er tijdens de coalitiebesprekingen een belangrijke wijziging gebeurd op het vlak van ons cultuurbeleid. In het verleden was het namelijk zo dat 'culturele instellingen' en 'cultuur' twee afzonderlijke bevoegdheden vormden, een scheiding die een consistent en degelijk cultuurbeleid uiteraard niet ten goede kwam. Vanaf deze legislatuur neem ik dan ook met veel plezier de culturele instellingen, waaronder de musea voor zilver, mode, foto en diamant, onder mijn vleugels.

Uiteraard zal het kasteel d'Ursel de nodige aandacht blijven krijgen. Deze waardevolle schat uit het verleden is ondertussen al uitgegroeid tot een magnifiek cultuuroord, dat volledig past in ons cultuurspreidingsbeleid. Zo trachten we om provinciale culturele activiteiten ook buiten de grote stadsmuren meer aandacht te geven en te stimuleren. In Klein-Brabant en omstreken levert het kasteel hiertoe een aanzienlijke bijdrage.

Een paar weken geleden bereikten we bovendien een nieuwe mijlpaal in de restauratie: na een afwezigheid van bijna tien jaar werden het Chinese behang en de deurstukken teruggeplaatst op de benedenverdieping van het kasteel. In drie kamers werden de tijdelijke bespanningen vervangen door het roze of blauwe Chinese behang. En boven de schouwen en deuren vulden kleurrijke portretten en taferelen opnieuw de sierlijsten.

Wie de afgelopen jaren het kasteel leerde kennen met de grijze of witte bespanningen aan de muren, zal ongetwijfeld opkijken van al die kleurenpracht! En dat is nog maar een begin. Later zullen ook de bewaarde stoffen wandbespanningen gerestaureerd worden en hun plaats op het gelijkvloers en de eerste verdieping opnieuw innemen.

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de dubbeltentoonstelling 'Papier uit oost en west'. Niet alleen vieren we daarmee de feestelijke terugkeer van de Chinese interieurdecoratie, we zetten ook de bibliotheek van de hertogen d'Ursel in de kijker. De basis van deze uitzonderlijke privé-collectie werd al in de 18de eeuw gelegd door Charles d'Ursel. De opeenvolgende hertogen vulden ze verder aan en gaven ze op hun beurt door aan hun opvolger. Acht generaties later worden de boeken nog steeds gekoesterd door de huidige hertog. Dankzij zijn bereidwillige medewerking kunnen we je laten kennismaken met de mooiste exemplaren uit zijn verzameling. Je leest er alles over in dit magazine!

Ludo Helsen
Gedeputeerde voor cultuur
lhelsen@provant.be

Koen De Vlieger-De Wilde
Beheerder Kasteel d'Ursel
koen.devlieger@admin.provant.be

Doe het gratis magazine cadeau!

Zou je ons gratis magazine graag thuis ontvangen? Of ken je iemand die geïnteresseerd is in het kasteel d'Ursel? Bezorg ons de juiste adresgegevens en het volgende nummer valt ook bij hen in de brievenbus. Je vindt alle nummers van het magazine ook terug op onze website www.kasteeldursel.be.

Kasteel d'Ursel trakteert

Maandelijks trakteren we de abonnees van dit magazine op gratis kaarten voor evenementen in het kasteel én daarbuiten. Wie met onze groeten van gratis cultuur en ontspanning wil genieten kan zijn of haar e-mailadres opgeven.

Kasteel d'Ursel engageert

Wil je als vrijwilliger helpen in het kasteel? Dat kan! Onthaal en toezicht, opbouw van tentoonstellingen, verdeling van promotiemateriaal, kinderopvang, klaarmaken van verzendingen of acteeprestaties bij evenementen: het behoort allemaal tot de mogelijkheden. Bezorg ons je naam, adres, telefoonnummer en eventueel e-mailadres en vergeet niet om je voorkeuren of bijzondere talenten te vermelden. Onze vrijwilligers krijgen een forfaitaire kostenvergoeding en worden verzekerd.

T 03 820 60 11 of kasteeldursel@admin.provant.be

Surplace

Surplace brengt je in vervoering met eigenzinnige kunst rond mobiliteit, (alternatieve) energie, wielrenners, rivieren en kanalen, vreemde vogels en steenbakkerijen. Zowel internationale als inheemse kunstenaars lieten zich door deze thema's verleiden. Een fietsparcours langs de Rupel- en Scheldedijken verbindt de verschillende locaties: het kasteel d'Ursel in Hingene, de steenbakkerijsite in Noeveren (Boom), het kasteel Bel Air in Willebroek en het cultuurcentrum Ter Dilt in Bornem. Trappel niet langer 'sur place' en kom naar *Surplace!*

Praktisch
10 mei tot en met 1 juli 2007
Donderdag tot en met zondag, 10-17 uur

Tentoonstelling

Het kasteel d'Ursel beschikt over een uitzonderlijke verzameling Chinese papierbehangsels en deurstukken. Vanaf 4 maart worden ze eindelijk terug getoond waar ze thuishoren. In deze bijdrage kijkt restauratrice Rosemie Cheroutre terug op een bewogen periode.

Dagboek van een restauratrice

“Nu de Chinese behangsels en de deurstukken terug op hun plaats hangen, dwalen mijn gedachten regelmatig af naar de tijd waarin ik Hingene en haar schatten leerde kennen. Een paar decennia geleden woonde mijn schoonzus in het mooie Scheldeland. Een bezoek aan haar in Hingene ging altijd gepaard met een flinke wandeling, waarbij het kasteelpark steevast de start of het eindpunt was. Het moet op een van onze laatste wandelingen geweest zijn - voordat mijn schoonzus verhuisde - dat ze me vertelde over de mooie behangsels die zich nog altijd in het kasteel bevonden. Gezien de toestand van het kasteel op het einde van de jaren tachtig kon ik me perfect voorstellen dat die behangsels er niet zo goed aan toe waren. Een hele tijd spookten ze in mijn gedachten. Maar wat kon ik doen?”

“Zo gingen de jaren voorbij en Hingene bezocht ik niet meer. Beroepsmatig specialiseerde ik me ondertussen in het restaureren en in vele gevallen redden van historische behangpapieren. Tot er eind 1999 onverwacht een grote omslag in de brievenbus viel: twaalf jaar na de bewuste wandeling kreeg ik de vraag om een offerte te maken voor de restauratie van de Chinese behangsels en zestien supraportes uit het kasteel d'Ursel! Natuurlijk heb ik me er in vastgebeten. Ik schreef de offerte alsof ik de behangsels al aan het restaureren was. Weken heb ik eraan gewerkt tot laat in de nacht. Rekenen,

telefoneren, prijzen vergelijken, herrekenen, puzzelen, hoe, wat, waar, welke behandelingen en waarom.”

“In tegenstelling tot zoveel jaar eerder, kende ik de toestand van de behangsels intussen goed: ik had ze in detail kunnen onderzoeken en wist bijgevolg dat hun toestand zeer kritiek was. Vooral het roze behang uit de grote salon en de bibliotheek was er erg aan toe. Schimmels hadden het helemaal in bezit genomen en ze hadden zelfs een coalitie gesloten met klein ongedierte en insecten. Daar bovenop was nog een portie menselijke vernielingsdrang gekomen. Het blauwe behang uit de antichambre van het 'quartier de la belle alcove' was er op het eerste zicht beter aan toe, maar later bleken ook hier heel wat verborgen gebreken te zitten. De toestand van de zestien deur- en schouwstukken varieerde: sommige leken nog zo goed als nieuw, andere hadden sterk geleden onder de jarenlange leegstand.”

“Net voor de uiterste inleverdatum was mijn offerte klaar, maar het was te laat om ze nog per post te versturen. Ik ben ze dan maar zelf gaan afleveren aan de balie van het provinciehuis. Na een paar koppen koffie in een lokale taverne kon ik de terugweg aanvatten en begon het lange wachten, en hopen. Het duurde tergend lang voordat er nieuws kwam uit Antwerpen, maar uitgerekend op mijn verjaardag vond ik tussen de wenskaarten een

bruine omslag van het provinciebestuur! Mijn hart sloeg een slag over en met trillende vingers opende ik de omslag. Zou het goed of slecht nieuws zijn? Het bleek het mooiste cadeau dat ik ooit kreeg: mijn offerte was geselecteerd!”

“Toen ik besepte dat ik de papieren uitvoering ook in het echt moest gaan realiseren, kwam ik met beide voeten terug op de grond. In de eerste plaats moest ik dringend op zoek naar meer ruimte. Gelukkig kon ik een gelijkvloerse verdieping met ruime garage huren aan de straatkant van een huis. De stapeltoren, een robuuste constructie om de behangsels te bewaren, kon tot op de centimeter nauwkeurig de garage binnengedruwd worden.”

“Daar zou de toren voorlopig moeten blijven tot het droogproces en de antischimmelbehandeling van de behangsels voltooid waren. Door één wand van de stapeltoren te verwijderen en de garagepoort op een kier te zetten kon de droge, verse lucht vlot tussen de behangselbanen door bewegen, waardoor het drogen heel vlot verliep.”

“Maar toen ik de antischimmelbehandeling wilde starten, werd de huisbaas gegrepen door angst voor eventuele oprukkende schimmels. Hoewel het atelier volledig afgesloten was van haar woongedeelte ontketende ze een oorlog tegen mij en de behangsels. Het bleek zelfs onmogelijk om een gesprek te voeren. Gevolg: politie, vrederechter, contractbreuk, schadevergoeding en ... op straat! Wat nu? Als een geschenk uit de hemel, kreeg ik een telefoontje van een goede kennis. Hij was eigenaar geworden van een groot bedrijfspand waarin hij depotruimtes, ateliers en bureau ruimtes wou onderbrengen. Ik kreeg als eerste de kans om een atelier uit te zoeken. Hij zou de ruimte dan ombouwen en inrichten, zodat ik de restauratie in een oase van rust en comfort kon verder zetten.”

“Jaren zijn erover heen gegaan, met momenten van meeval en tegenslag, tevredenheid over geslaagde ingrepen en ontevredenheid over zaken die niet direct wilden lukken. Herbeginnen, nieuwe technieken uitproberen, an-

dere oplossingen vinden, het hoorde er allemaal bij. Na drie jaar intensief werken bleek dat het terugplaatsen van de behangsels in het kasteel niet voor de nabije toekomst was. De restauratie van de *gelijkvloerse* verdieping had al vertraging opgelopen en bovendien zouden de behangsels pas worden teruggeplaatst als de werken op de *eerste* verdieping ver genoeg gevorderd waren. We wilden immers niet meemaken dat ze - na de dure restauratie - opnieuw beschadigd zouden worden door stof of ongelukken tijdens de werken.”

In de zomer van 2006 kreeg ik het heuglijke nieuws dat de werken op de eerste verdieping voorspoedig verliepen en dat de behangsels en de deurstukken in het najaar konden terugkeren. Opnieuw kreeg ik last van zenuwen, want ook het monteren confronteerde me met praktische problemen. Maar eind goed, al goed: de stukken schitteren opnieuw in hun prachtige kader en ik hoop dat ze door veel mensen bewonderd zullen worden. Voor mezelf ben ik heel blij dat ik dit omvangrijke werk heb mogen uitvoeren. En ik mag ook zeker niet vergeten te zeggen dat het al die jaren heel aangenaam samenwerken was met de equipe van de provincie Antwerpen.” “Ik denk dat ik vanaf nu opnieuw regelmatig in Hingene ga komen wandelen, maar dan in het kasteel...” (R.C.)

Dubbeltentoonstelling

Papier uit oost en west.
Bibliotheek en Chinese
interieurdecoratie van de
hertogen d'Ursel

4 maart - 22 april 2007

Elke zondag van 10 uur tot 17
uur, behalve zondagnamiddag
18 maart, zondagvoormiddag
1 april en paaszondag 8 april

Bezoekers €2, kinderen jonger
dan 13 jaar gratis

Reservaties van groeps-
bezoeken onder leiding van
een gids zijn mogelijk op
weekdagen na afspraak. Na
afloop van de rondleiding
trakteren we u op koffie en
taart in de gerestaureerde
kasteelkelder.

Prijs: €5 (inclusief koffie en
taart) per persoon + €40 per
gids.

Info en reservatie:

T 03 820 60 11 of
kasteeldursel@admin.provant.be

Muziek in het kasteel

EMMANUEL DURLET - FONDS
v.z.w.

Kiyotaka Izumi
Pianorecital Prijs Durlet
Zondag 11 februari 2007
14.30 uur

Kiyotaka Izumi werd geboren in Tokio, waar hij studeerde aan de Nationale Universiteit voor Schone Kunsten en Muziek. Tien jaar geleden vestigde hij zich in Antwerpen. Daar studeerde hij verder aan het Conservatorium onder de leiding van Levente Kende en Heidi Hendrickx, bij wie hij in 2002 zijn diploma meester in de muziek behaalde met de grootste onderscheiding. In datzelfde jaar werd hij laureaat-finalist van de Internationale pianowedstrijd Emmanuel Durllet en ontving hij de prijs voor de beste vertolking van het werk van Emmanuel Durllet. Sindsdien geeft Kiyotaka Izumi vele recitals en concerten in België, Nederland en Japan.

Deze begaafde en uiterst verfijnde pianist nodigt u uit voor de prachtige *sonate nr. 31 in As* van Beethoven, gevolgd door twee werken van Chopin: de *Fantaisie- Impromptu* en de *Ballade nr. 4 in f*. Aansluitend brengt hij twee meesterlijke werken van Emmanuel Durllet: de *Studie in D naar Dieudonné Raick (1703-1764)* en *Het dal der goede gedachten*, een in klanken omgetoverde droom. Hij eindigt met twee geliefde werken van Grieg uit de bundels *Lyrische stukken* en met de *Sonate nr. 2 in g* van Schumann.

Normaal tarief €12,00

Reductie €10,00

Het aantal plaatsen is beperkt: reserveer tijdig je tickets!

Yutaka Oya (piano),
Piet Van Bockstal (hobo) &
Ayako Ochi (altviool)
Zondag 25 februari 2007
11 uur

Hoboïst Piet Van Bockstal is solist bij verschillende orkesten (zoals de Filharmonie) en ook de bezieler van een aantal kamermuziekensembles (waaronder Ictus). Pianist Yutaka Oya concerteert als solist op festivals als Tokyo Summer Festival, Ars Musica, Festival van Vlaanderen en speelt in diverse ensembles waaronder Champ d'Action en het Ebony Trio. Samen zijn ze al vele jaren een vertrouwd duo in binnen- en buitenland. Sinds kort vormen ze echter een trio met Ayako Ochi, de briljante eerste altviool solo van de Filharmonie.

Zij stelden een puur en poëtisch programma samen met melodieuze pareltjes uit de vorige eeuw. Na de *Twee Rapsodiën* van Charles Martin Loeffler, een romantisch-impressionistisch werk voor hobo, altviool en piano, hoort u de *Sonatine* van Joseph Ryeland, een meesterwerkje van eigen bodem. Vervolgens zingt de altviool in al haar timbres in het beroemde *duo Lacrymae* van Benjamin Britten en dan volgen de sprankelende *Metamorphoses* voor hobo solo van dezelfde componist. Ter afsluiting wordt u nog een laatste ontdekking aangeboden: *The nymph's complaint for the death of her fawn*, een delicaat en ontroerend trio van Felix Harold White.

Gratis inleiding i.h.k.v. Concertgeno(o)t door Mathias Pieters!

Normaal tarief €13,00

Reductie €11,00

Het aantal plaatsen is beperkt: reserveer tijdig je tickets!

De pianorecitals van Kiyotaka Izumi en Olga Kotlyarova brengen we samen met het Emmanuel Durllet-fonds vzw.

Info en reservatie:

Kasteel d'Ursel
T 03 820 60 11
kasteeldursel@admin.provant.be
Rek. 776-5955213-92

Wil je graag een overzicht van alle concerten tijdens het seizoen 2006-2007? Neem dan een kijkje op www.kasteeldursel.be of vraag een gratis concertbrochure aan op T 03 820 60 11.

De concerten van Yutaka Oya, Piet Van Bockstal & Ayako Ochi en van Guo Yue worden georganiseerd in samenwerking met cultuurcentrum Ter Dilft.

Info en reservatie:

Cultuurcentrum Ter Dilft
T 03 890 69 30
info@terdilft.be
www.terdilft.be

Olga Kotlyarova
Pianorecital Prijs Durllet
Zondag 18 maart 2007
14.30 uur

'Het gebeurt niet dikwijls dat je een concertzaal zwevend verlaat. Je zou in zo'n geval zelfs kunnen spreken van een wonder. En toch. Af en toe komt het voor. Samen met enkele honderden toehoorders mocht ik het vorig jaar beleven in deSingel. En ik kan u verzekeren: het deed deugd! De aanleiding voor dit kleine wonder was jong, vrouwelijk en Russisch. Haar naam: Olga Kotlyarova.' (dixit een pianoleraar van de academie van Berchem).

Olga Kotlyarova (1980) is de recentste laureaat van de Internationale pianowedstrijd Emmanuel Durllet. Sinds 1999 studeert ze bij Ekaterina Murina aan het Muziekconservatorium van Sint-Petersburg. Ze volgde tal van masterclasses en won verschillende nationale en internationale pianowedstrijden. Ze verzorgde ook solorecitals in Amsterdam, Moskou en Sint-Petersburg. Tijdens dit recital brengt ze werk van Sergej Rachmaninov, Maurice Ravel en natuurlijk Emmanuel Durllet.

Normaal tarief €12,00

Reductie €10,00

Het aantal plaatsen is beperkt: reserveer tijdig je tickets!

Guo Yue
Music, Food and Love
Zondag 1 april
11 uur

Enkele jaren geleden was de befaamde fluitspeler Guo Yue de centrale gast op The Night of the Proms in Antwerpen. Zijn muziek bestaat voor een groot deel uit de ruisende, geweldige stemmen van bamboefluiten met hun buigende, opstijgende en neergaande tonen. Soms is de klank bijna zoemend, vervuld met hunkering, verlies, verwachting, vreugde.

In *Music, Food and Love* roept Guo Yue de kleurrijke en sterk zintuiglijke ervaringen van zijn kindertijd op. Deze intrigerende muziek is als reis van de 'hutongs' van Beijing, over de Culturele Revolutie in 1966 (toen hij net acht jaar was) tot zijn vertrek naar Londen in 1982. Samen met zijn broer gaf hij er concerten, gebaseerd op traditionele Chinese melodieën. Nadien werkte Guo Yue samen met Sinead O'Connor, Hothouse Flowers en Peter Gabriël. Hij componeerde ook de soundtrack van Bertolucci's Oscarwinnende film *The Last Emperor* en van *The Killing Fields*.

Normaal tarief €14,00

Reductie €12,00

Het aantal plaatsen is beperkt: reserveer tijdig je tickets!

Tentoonstelling

De dubbeltentoonstelling 'Papier uit oost en west' wordt voor de helft gewijd aan de bibliotheek van de hertogen d'Ursel. Historica Liesbeth Van Wezel maakte aan de Universiteit Gent een meesterproef over de collectie van hertog Charles (1717-1775).

De boeken van de hertog

Toen Conrad-Albert d'Ursel in 1738 stierf werd zijn zoon Charles (1717-1775) op twintigjarige leeftijd de nieuwe hertog. Hij schopte het tot veldmaarschalk in dienst van de Oostenrijkse keizerin Maria-Theresia, werd militair gouverneur van Brussel en trad zelfs toe tot de Orde van het Gulden Vlies. Tegelijkertijd hield Charles er een luxueuze levensstijl op na die paste bij zijn status als hoge edelman. Hij woonde in een prachtig herenhuis, droeg de fijnste kleren en reed in de mooiste koetsen. Maar hij was ook de trotse eigenaar van een schitterende bibliotheek.

Dankzij vier bewaarde catalogi weten we precies welke boeken de hertog in zijn bezit had. Twee catalogi geven een overzicht van alle boeken in het hôtel d'Ursel op de Brusselse Houtmarkt. Er worden nog aanvullingen genoteerd na de dood van Charles, dus waarschijnlijk werden de lijsten ook gebruikt door zijn zoon Wolfgang-Guillaume. De twee andere catalogi behandelen de bibliotheek van het kasteel d'Ursel in Hingene, het buitenverblijf van de familie.

Catalogi van privé-bibliotheken dienden in de eerste plaats om te weten welke boeken er al aanwezig waren in de collectie. Maar in adellijke kringen was het meer dan een gebruiksinstrument. De catalogus had er ook een belangrijke prestigefunctie. Er werd pas een catalogus gemaakt wanneer het om een voldoende imposante

bibliotheek ging, waarmee de eigenaar zijn rijkdom kon tentoonspreads. Bibliotheekcatalogi van de grootste boekbezitters werden zelfs gedrukt zodat ze bij wijze van visitekaartje cadeau konden worden gegeven aan vrienden, kennissen en vooraanstaanden. De bibliotheek van hertog Charles was in elk geval aanzienlijk. In Brussel en Hingene samen stonden maar liefst 1310 titels in de rekken, verdeeld over precies 3141 volumes.

Op basis van de vermeldingen in de catalogi werden de boeken van de hertog geïdentificeerd en verwerkt in een databank. Bij elk boek werd ook een hele reeks bijkomende gegevens opgetekend. Dit uitgebreide bestand maakt het mogelijk om de bibliotheek kwantitatief te analyseren. In welke taal zijn de boeken geschreven? Hoe oud zijn ze? Waar werden ze uitgegeven? Wat is de nationaliteit van de auteurs? Welke formaten zijn er aanwezig? Over welke onderwerpen gaan ze, welke waren het populairst en waarom?

In de bibliotheek van Charles was het overwicht van de Franse cultuur enorm. Vijftientig procent van de werken was Franstalig, een kleine tien procent was in het Latijn en de overige boeken waren in het Nederlands, Italiaans, Duits, Engels en Spaans. Bij de auteurs waren er 22 nationaliteiten vertegenwoordigd – waaronder Grieken, Berbers en

Schotten – maar meer dan de helft had de Franse nationaliteit. Hetzelfde verhaal bij de plaats van uitgave: alle grote typografische centra in Europa zijn vertegenwoordigd, maar bijna de helft van de boeken werd gepubliceerd in Frankrijk.

Parallel met het Franse overwicht vinden we ook een grote vertegenwoordiging van de 18de eeuw terug. Naast twee procent 16de-eeuwse en vijftien procent 17de-eeuwse werken had de hertog meer dan zeventig procent werken uit de 18de eeuw, de periode waarin hij zelf leefde.

We kunnen daaruit concluderen dat hij de meeste van zijn boeken niet heeft geërfd, maar deze zelf aankocht (of beter: liet aankopen). Hij profiteerde daarbij natuurlijk ook van een explosief groeiende boekenmarkt. De 18e eeuw kende immers een grote stijging in het aanbod, wat uiteraard te wijten was aan een grotere vraag en eveneens aan een economische bloei. Enkele innovaties maakten het boek nog meer toegankelijk: drukken op kleiner formaat, op ander papier en in grotere oplagen. Bijna de helft van de werken in Charles' boekenkasten heeft trouwens een duodecimo-formaat, een relatief klein formaat van 12,5 cm op 21,5 cm, dat vooral in de 18e eeuw populair werd wegens de makkelijkere handelbaarheid en verplaatsbaarheid van de werken.

Inhoudelijk kan men de bibliotheek van de hertog als encyclopedisch omschrijven. Dit was ten tijde van Diderot en d'Alembert een streefdoel voor menig bemiddeld boekenliefhebber. In de praktijk betekent dit dat alle kennisdomeinen vertegenwoordigd zijn in de collectie. Bijgevolg verbaast het niet dat een van de catalogi is ingedeeld volgens het 'système des libraires de Paris'. Dit systeem bestond uit vijf vaste categorieën – theologie, recht, kunsten en wetenschappen, taal- en letterkunde, geschiedenis – die elk nog in meerdere subcategorieën werden onderverdeeld.

Uit de grafiek blijkt dat taal- en letterkunde en geschiedenis de populairste categorieën zijn, met telkens ongeveer een derde van de titels. Meer specifiek had Charles een voorliefde voor boeken van de toenmalige grote dramaturgen zoals Arnaud en Favart, 18de eeuwse romans en werken over de Europese geschiedenis. De categorie kunsten en wetenschappen, die een sterke opmars maakte tijdens de

18e eeuw van de Verlichting, viel ook bij Charles meer in de smaak dan de traditionele categorieën recht en theologie. Hij bleek bovendien een grote fan te zijn van Voltaire, het boegbeeld van de Verlichting én de meest voorkomende auteur in de bibliotheek. Deze verdeling over de interessesferen komt trouwens in grote lijnen overeen met andere prominente boekenbezitters uit Charles' kringen, zoals de landvoogd Karel Van Lotharingen, de gevolmachtigd minister Cobenzl en Patrice de Nény, de voorzitter van de Geheime Raad.

Na het overlijden van Charles erfde zijn zoon Wolfgang-Guillaume de collectie. Hij vulde ze verder aan en gaf ze op zijn beurt door aan zijn zoon, Charles-Joseph (1777-1860). Nog eens zes generaties later worden de boeken nog steeds gekoesterd door de verre achterkleinzoon van Charles.

Voor de tentoonstelling 'Papier uit oost en west' werden de mooiste boeken uit de privé-collectie van de huidige hertog d'Ursel geselecteerd. We vonden er prentenboeken over architectuur en monumenten, zoals de *Flandria Illustrata* van Sanderus met een zicht op het kasteel van Hingene. Of geïllustreerde reisverhalen, zoals die van kapitein Cook of Bougainville. Maar ook andere pareltjes: het kruidenboek van Dodoens, Guicciardini's *Beschrijving van de Nederlanden* of een prachtig ingekleurde rouwstoet van aartshertog Albrecht uit 1623. En wat dacht u van sprookjes en muziekstukken, een 15de-eeuwse bijbel, boeken over de anatomie van paarden en de techniek van fontein of het persoonlijke wiskundeschriftje van een 17de-eeuwse edelman? (L.V.W.)

De dubbeltentoonstelling *Papier uit oost en west. Bibliotheek en Chinese interieurdecoratie van de hertogen d'Ursel* loopt van 4 maart tot 22 april 2007. Meer informatie vind je op pagina 5.

Op de werf

In deze reeks houdt architecte Rozemarijn Bormans (Architectenbureau Vanhecke & Suls) je op de hoogte van de restauratiewerken.

Koeienhaar en graffiti

De werken draaien nog steeds op volle toeren. Elke dag zijn er vijf tot tien vakmensen in de weer om het kasteel zijn oorspronkelijke grandeur terug te geven. Na de plaatsing van de 'technieken' in de vloeren op de eerste verdieping, zoals de elektrische leidingen en de verwarmingsbuizen, werden de authentieke grenen plankenvloeren teruggeplaatst. De aannemer is ook voorbereidingen aan het treffen voor de plaatsing van de originele eiken parket in het kantoor en de slaapkamer van de hertog. Spijtig genoeg hebben we niet in alle kamers de bestaande parketvloeren kunnen recupereren. Verschillende vloeren waren ernstig aangetast door insecten, schimmels en zwammen als gevolg van vocht. Daarom moeten we hier en daar ook nieuwe parketvloeren plaatsen.

Om het gerestaureerde houtwerk optimaal te bewaren zullen de temperatuur en de vochtigheidsgraad constant worden gehouden. Daarvoor zijn verluchtungskanalen in de vloeren voorzien. Voor het regelen van de temperatuur zorgen nieuwe radiatoren tegen de wanden.

De opwarming van de lokalen gebeurt geleidelijk, zodat het houtwerk zich telkens kan aanpassen. De temperatuur op de eerste verdieping bedraagt nu ongeveer 14°C en zal elke maand een paar graden stijgen.

En de schilders, zij schuurden voort.

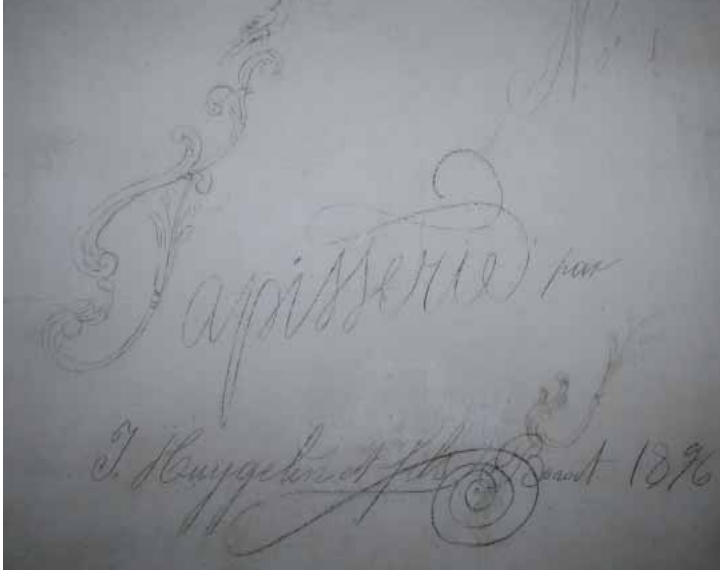
De wanden van de kamers zijn afgewerkt met een houten lambrisering, waarin een textielbespanning of een Chinees behangpapier werd aangebracht. Deze aankleding, ontworpen door Servandoni in de periode 1761-1764, bepaalt grotendeels het uitzicht van het gelijkvloers en van de eerste verdieping. Sommige houten lambriseringen hadden door vocht schade opgelopen en werden vervangen door nieuwe exemplaren met precies dezelfde profileringen en houtuitsnijdingen. Op de wanden waar geen lambriseringen zijn aangebracht, vonden we oude pleisterlagen terug. Deze zijn opgebouwd uit een grove, witte pleister met bruin koeienhaar en een fijnere, witte pleister met wit koeienhaar. Het haar deed dienst als wapening voor het pleisterwerk, zodat het een sterker geheel vormde. De bepleistering werd lichtjes afgeklopt, om te horen waar ze hol klonk en niet meer hechtte aan de ondergrond. De losse bepleistering werd verwijderd en hersteld met een pleister die erg sterk aanleunt bij het historische origineel.

Op de wanden en de houten lambriseringen zijn sporadisch nog sporen te vinden van de ambachtslui die de werken eeuwen geleden hebben uitgevoerd. Dikwijls zijn het notities met hun naam en het jaartal, maar het gaat ook om

De stukadoor aan het werk.

De handtekening van een 19de-eeuwse stoffeerder.

voorontwerpschetsen van de lambrisering en de profilering die men ging toepassen. Al deze 'historische graffiti' werden bewaard en met een speciaal product gefixeerd.

Op de tweede verdieping werden alle vloeren ontmanteld om problemen met de houtconstructie op te lossen. Bij de demontage is hier immers huiszwam teruggevonden. Deze befaamde *Serpula lacrymans* is een zeer schadelijke, moeilijk te bestrijden schimmel die goed gedijt in een vochtige omgeving. De huiszwam tast zowel naaldhout als loofhout aan dat in de gebouwen is verwerkt. Door de aantasting vervormt het hout, vertoont het diepe scheuren en wordt het uiteindelijk in kubusjes verdeeld. Hierdoor verliest het zijn mechanische weerstand, zodat aangetaste trappen en balken in een vergevorderd stadium kunnen instorten. Het aangetaste hout moest onmiddellijk van de werf verwijderd worden. Ook het omringende metselwerk werd degelijk behandeld zodat er van daaruit geen nieuwe verspreiding van sporen – microscopisch kleine zaadjes – van de huiszwam kan gebeuren.

Ook werden de koppen van de balken gecontroleerd, omdat heel de structuur van de vloeren hier eigenlijk op steunt. Deze koppen zijn opgelegd in metselwerk, dat van nature water opzuigt. Daarom werden ook zij aangetast door vocht. De koppen zullen polymeerchemisch hersteld worden. Dit betekent dat er een bekisting in hout gemaakt wordt rond de bestaande balkkop, die opgegoten wordt met een epoxy, een hardende kunststof. Zo verkrijgt men een nieuwe balkkop aan de houten balk, die terug verankerd wordt aan het bestaande metselwerk. Daardoor realiseren we terug een stabiele constructie voor de vloeren op de tweede verdieping. De echte restauratie van deze verdieping maakt echter deel uit van een volgende fase, waarvoor de restauratiesubsidies nog moeten worden goedgekeurd door de Vlaamse Gemeenschap.

Op de eerste verdieping is de aannemer ondertussen gestart met de schilderwerken. Eerst werden alle ramen, deuren en lambriseringen voorbereid: de oude verflagen werden verwijderd en het hout werd met de hand opgeschuurd. Daarna hebben de schilders de kamers een voor een afgestoft en zetten ze overal de eerste laag grijze of witte verf. Vervolgens schuurden ze al het houtwerk een tweede keer en werden de kleine gaatjes en oneffenheden opgestopt. In de komende maanden krijgen de kamers nog een tweede en mogelijk derde laag. Daarna staat enkel nog de eindafwerking op het programma. Als alles goed gaat wordt de eerste verdieping geopend op de Open Monumentendag, zondag 9 september 2007. (R.B.)

De uitgebroken vloer op de tweede verdieping

Tentoonstelling

Samen met het roze en het blauwe Chinese behang keren er ook zestien deur- en schouwstukken terug naar het kasteel.

Chinese poëzie in Hingene

Dit schouwstuk toont een charmante scène met drie dames, twee kinderen en een hondje. Aan de linkerkant zien we een genretafereel in een Chinees interieur. Eén dame staat rechtop en leest voor uit een boek. In haar linkerhand houdt ze een pijp. De tweede vrouw zit en luistert aandachtig. De kleine jongen naast haar probeert het boek te pakken, het kind op schoot draagt een zilveren halsnoer met een slotvormig sierstuk. Het 'slot' moet het kind aan het leven vasthechten. De chrysanten op tafel vertellen dat het herfst is, net zoals de bladloze bomen op het scherm dat de compositie afsluit. Aan de voeten van de zittende vrouw speelt een jong hondje.

In het tafereel rechts zit een dame op een rustbed. In de hand houdt ze een waaier en ze draagt een haarnaald in de vorm van een feniks, een symbool van schoonheid en vrouwelijkheid. De roze lotusbloemen links van haar symboliseren zuiverheid en de zomer. Er is echter een opvallend verschil in proportie tussen de figuren aan de linkerkant en de dame aan de rechterkant. Dat komt doordat het schouwstuk eigenlijk een combinatie is van een schilderijtje en een gedrukte, met de hand ingekleurde en bijgewerkte prent. De grote lotusbloem in het midden werd op de naad gekleefd om de samenvoeging te camoufleren.

Maar over het linkse gedeelte van de collage valt nog veel meer te vertellen. Op de achtergrond staat een kamerscherm uit vijf panelen, met enkele reeksen Chinese karakters. Op het schermpaneel met de neerhangende pruimenbloesemtak (uiterst links) zien we boven de twee jongens een signatuur in twee Chinese karakters: 'Moqiao' lezen die, ofwel 'de Inktspokkelaar'.

Moqiao is de artiestennaam van Li Xiong, een schilder die bekend stond om zijn portretten en genretafereelen. Zijn geboorte- en sterfdatum zijn niet bekend, maar we weten wel dat hij een leerling was van een andere schilder in dit genre, Wang Shugu (1649-na 1731). Het is aannemelijk dat Li Xiong rond 1700 in de leer ging bij deze Wang Shugu. Dat komt goed overeen met de datering van het originele deurstuk namelijk midden 18de eeuw. Li Xiong was geen erg bekende, laat staan een beroemde schilder.

Op het schermpaneel achter de dame met de pijp (het tweede van rechts) staat een poëtisch couplet. Het verwijst naar een passage in *Jinping mei* ('De Pruimenbloesem in de gouden vaas'), een van de bekendste 16de-eeuwse romans uit de Ming dynastie. Daarin wordt beschreven hoe een rijk man een feest organiseert en zijn gasten tegen de tocht beschermt door een groep mooie vrouwen naast elkaar in een rij te laten staan als vormden ze 'een kamerscherm van zachte jade'. Zoals de vrouwen in de *Jinping mei* deden denken aan een levend kamerscherm, zo wil Li Xiong dat zijn kamerscherm doet denken aan mooie vrouwen.

De vertaling van het couplet luidt: 'Als een wolk, zo warrelen de perenbloesems omheen het tochtscherm van brokaat // als waren het vlinders! Zo warmt de lentebries het schut van zachte jade.' Het 'tochtscherm van brokaat' en het 'schut van zachte jade' verwijzen dus zowel naar het kamerscherm zelf, als naar het beeld van mooie, in brokaat getooide vrouwen.

Evenzeer vrouwelijk in toon is het opschrift op het resterende paneel, links van de vrouw met de pijp. Het gaat om drie regels in onregelmatige versvoet, maar in de derde regel duikt er een probleempje op. Twee van de karakters zijn zo vervormd dat ze niet te duiden zijn en twee andere karakters zien er bijzonder vreemd uit. Mogelijk heeft het ermee te maken dat er voor deze compositie gebruik werd gemaakt van een houtblokdruk, die werd uitgesneden naar het voorbeeld van Li Xiong's originele schilderij. De anonieme houtsnijder die het schilderij in spiegelbeeld in een houtblok uitkerfde, was wellicht ongeletterd en begreep de betekenis van de karakters niet. De vertaling is dus niet eenvoudig, maar luidt vermoedelijk: 'Voorbij het bloemperk, aanhoudend, fluit een vogel // Opgeschrikt uit het begin van nog een droom // keert ze zich nog eens, slaapt weer in.' (D.D.)

De dubbeltentoonstelling *Papier uit oost en west. Bibliothek en Chinese interieurdecoratie van de hertogen d'Ursel* loopt van 4 maart tot 22 april 2007. Meer informatie vind je op pagina 5.

Het kasteel d'Ursel ligt in een prachtig domein met slotgrachten, een vijver en monumentale bomen. In deze reeks zetten we de fauna en flora rond het kasteel in de kijker.

Voorjaarsbloeiers in het park

Stilaan loopt de winter op zijn einde en doet de lente zijn intrede, ook bij ons in het kasteelpark. Ondanks de lage temperaturen en een hele lage zon, steken de eerste kleurige bloemen hun kopje op. Hun vroege verschijning heeft twee redenen. Enerzijds hebben ze tijdens het voorbije jaar voldoende voedselreserves opgeslagen, anderzijds profiteren ze van de eerste zonnestralen die zich een weg kunnen banen tot de bodem, tussen een wirwar van in de knop staande takken. Wanneer de bladeren terug aan de bomen staan, krijgt de zon namelijk de kans niet meer om tot op de bodem te schijnen.

Een van de meest voorkomende soorten in het kasteelpark is de bosanemoon (*Anemone nemorosa*). Het is een lage plant met tere, witte bloemen. Wanneer het hard waait, verliest de bosanemoon immers gemakkelijk haar bloemblaadjes.

Niet toevallig is de naam anemoon afgeleid van het Griekse woord 'anemos', dat 'wind' betekent. De plantjes staan meestal met hele bosjes bij elkaar omdat het wortelstelsel vlak onder de bodem loopt. Bij bewolkt weer hangen de witte klokjes met hun kopje naar beneden. Als je het witte klokje van naderbij bekijkt, zal je een roze schijn in de bloem opmerken. Dat wordt veroorzaakt door de scheikundige stof anthocyaan die ervoor zorgt dat het bloempje beschermd wordt tegen UV-straling.

Wist je trouwens dat het bosanemoontje giftig is? Zelfs contact met het sap van de plant kan huidirritaties veroorzaken. In de middeleeuwen mengde men het sap echter met varkensvet voor de behandeling van melaatsheid. Er werd ook een tinctuur van gemaakt voor het behandelen van sproeten. De mooiste bijnaam voor het bosanemoontje is ongetwijfeld 'tournemidi', omdat zij zo mooi met haar hoofdje de zon volgt. Maar men noemde het soms ook 'duivelskruid' vanwege haar giftige sap. In juni, wanneer het te donker wordt onder het bladerdek van de bomen sterft de bosanemoon bovengronds af en gaat ze zorgen voor haar voedselbevoorrading.

Een andere mooie voorjaarsbloeier is het gewoon speenkruid (*Ranunculus ficaria subsp. bulbifer*). Het is meteen te herkennen aan de mooie,

stervormige, gele bloem van zo'n tien centimeter hoog. De bloem behoort tot de familie van de ranonkelachtigen en tot het geslacht van de boterbloemen. De Latijnse term 'ficaria' verwijst naar de vijfvormige bladvorm, maar in de volksmond worden de bladeren ook 'hoaneklootjes' of 'katteloetjes' genoemd. De naam speenkruid is afgeleid van de vorm van de knolletjes, waarin de bloem haar voedselvoorraad bewaart. Ze lijken op kleine speentjes en vroeger werden ze wel eens gebruikt om aambeien of speen te behandelen.

Een derde voorjaarsbloeier in ons park is het maarts viooltje (*Viola odorata*). Dit plantje heeft een ondergronds kruipende wortel en stengels. Boven de grond zien we kleine, paarse bloempjes verschijnen in de maanden maart en april. Ze hebben meer licht nodig dan de twee andere voorjaarsbloeiers. De frêle bloempjes hebben een zalig zoete geur en blijkbaar ook een goede smaak: in het zuiden van Frankrijk worden ze geserveerd, bestrooid met bloedsuiker. Of ze dienen als grondstof voor de 'sirop des violettes', voor allerlei cosmetica en als huis-, tuin- en keukenmiddel tegen jeugdpuistjes.

Laat de lente nu maar volop haar gang gaan, zodat we opnieuw met volle teugen kunnen genieten van het ontluikende park! (R.L.)

Toerisme

De Oudbroekpolder, de Schellandpolder en de Hingenebroekpolder zijn niet alleen een prachtig natuurgebied. Samen vormen ze ook een van de weinige potentiële 'stiltegebieden' in Vlaanderen. Linda Vluymans nam de wandelaars van Vakantiegenoegens Duffel op sleeptouw.

Door de Hingense polders

Een stiltegebied is een gebied waarin de natuurlijke geluiden en gebiedseigen geluiden heersen over de storende omgevingsvreemde geluiden. Onder natuurlijke geluiden verstaan we geluiden afkomstig van fauna en flora zoals het ruisen van bomen, het gezang van vogels, het loeien van koeien. Geluiden afkomstig van bewoners, landbouw en natuurbeheer vallen onder gebiedseigen geluiden. Onder storende omgevingsvreemde geluiden verstaan we onder andere lawaai van vliegtuigen, auto's en industrie.

De Hingense polders voldoen ruimschoots aan de definitie van een stiltegebied. Ze worden bovendien doorkruist door paadjes en worden omringd door de dijken van de Schelde en de Rupel. Mogelijkheden genoeg om het gebied te verkennen, voorzien van stevig wandelschoeisel: in de polders kan het op sommige plaatsen heel modderig zijn.

Deze wandeling is ongeveer acht kilometer lang. Hij vertrekt aan de Sint-Stefanuskerk in Hingene en loopt dan langs het kasteel d'Ursel. Als we met onze rug naar de ingang van de kerk staan, ligt de ingang van het kasteeldomein ongeveer 100 meter naar links. We betreden het domein via de grote poort. We wandelen langs rechts rond het kasteel, waar we de achterzijde kunnen bewonderen.

Hier nemen we het bruggetje en komen we in het parkbos. Op de zogenaamde ganzenvoet gaan we schuin links door het park. Aan taverne d'Oude Poort steken we de straat over en nemen we de Kleine Akkerstraat. Deze kasseiweg loopt parallel aan de grotere Notelaardreef. Na 100 meter buigt de straat naar rechts en we blijven ze volgen tot het einde. We komen in de Louis de Baerdemaekerstraat.

Nu is het even opletten. We gaan naar links, maar na amper 20 meter is er een klein steegje langs de rechterkant tussen twee huizen. Hier slaan we in. Eerst is dit een paadje, maar 50 meter voor de chalet van de wipschieters gaan we schuin links door de weide. Na amper 100 meter komen we terug op een pad dat langs een plantenkwekerij loopt.

We komen via de oprit van de woning in de Kleine Hincstraat. We gaan links tot het einde van de straat, we steken over en volgen het onverharde pad: eerst rechts achter de huizen, dan links. We volgen dit pad dat volledig door het groen loopt, langs de ene kant bomen, langs de andere kant weiland. Op het einde komen we in de Pastoor Huveneersstraat uit. Rechts ligt Wintam, maar wij gaan links richting polders. Voor het kapelletje, gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw-Troost In Nood, nemen we de we de onverharde weg links, op het einde houden we links aan. Dit is een kasseistrook. Op de rechterkant nemen we heel even de Bovenbroekweg, maar wanneer deze straat naar links draait gaan wij rechtdoor in de Eikendam. Die volgen we rechtdoor, het pad wordt steeds smaller en we zitten middenin de polders: links de Schellandpolder en rechts de Oudbroekpolder.

Uiteindelijk komen we aan de Scheldedijk. We gaan links en blijven de dijk volgen. Na een tijdje zien we het paviljoen De Notelaer. Tussen 15 februari en 15 november kan je het voormalige jachtpaviljoen van de familie d'Ursel bezoeken of op het terras genieten van een drankje. Na deze rustpauze wandelen we verder langs de Scheldedijk en in de verte ontwaren we Temse, maar zover moeten we niet gaan. Voorbij het Groot Schoor gaan we naar links. De dijk eindigt hier op een T-splitsing: rechts loopt hij verder richting Temse, maar wij gaan hier links. We volgen de weg ongeveer 500 meter.

Na een bocht naar rechts hebben we links een wandelpad (ter hoogte van het verkeersbord). We houden hier rechts aan en nemen dus niet het linkse pad dat omhoog gaat. We blijven dit pad volgen. Na een 500 meter buigt het pad naar rechts en we blijven volgen: dit is de Zijdeweg. We bevinden ons nu in de Hingenebroekpolder. Na ongeveer 750 meter komen we terug in de bewoonde wereld. We nemen niet de verharde weg links, maar gaan rechtdoor, achter de huizen. Soms heb je de indruk door de tuinen te wandelen.

In de kijker

De vaste medewerkers van het kasteel krijgen heel wat hulp van collega's van andere provinciale diensten, vrijwilligers en sympathisanten. In deze reeks zetten we er telkens één in de kijker. Deze keer Jos Winckelmans.

Kasteelfotograaf

Wanneer werd je gebeten door de fotomicrobe?

Jos: "Mijn eerste contact met de fotografie kwam er dankzij mijn vader, Philemon Winckelmans. Naast vleeshandelaar was hij ook schepen in Lippelo. Toen in 1961 de burgemeester, burggraaf de Beughem, werd begraven, vormde mijn vader met de andere schepenen de erewacht naast de kist. Daar wou hij wat graag enkele herinneringsfoto's van. Mijn oudere broer had wel een fototoestel, maar voelde niets voor de klus. Als vijftienjarige maakte ik mijn eerste reportagefoto's. Ik had mijn grote passie gevonden, maar toen ik mijn ouders vertelde dat ik fotografie wilde studeren, heeft het even gedonderd in het anders zo rustige Lippelo. De twee oudste zonen moesten immers de vleesgroothandel verder zetten en bovendien kon je met fotografie de kost niet verdienen. Zo kozen mijn ouders voor mij een alternatief, elektrotechniek in de Melaanschool in Mechelen."

Hoe ben je dan toch in de fotografie verzeild geraakt?

Jos: "Tijdens mijn studies ben ik freelance voor Het Nieuwsblad beginnen werken. Een vriend van vader stopte er met fotoreportages en ik nam zijn plaats in. Ik wilde voor de krant blijven werken tot ik een beter fototoestel kon kopen. Dat gebeurde vrij snel, maar ik bleef wel vijfendertig jaar aan dezelfde krant verbonden. Dat was mijn beste leerschool, want ik ontwikkelde er foto's met het kruim van de Belgische fotografen: elk had zijn eigen techniek en van ieder stak ik wat op."

Hoe ben je bij het kasteel terechtgekomen?

Jos: "In 2005 ben ik geïnterviewd voor het boek Hingene en den duc. Een jaar later werd ik gevraagd om op basis van oude Bornemse postkaarten een reeks hedendaagse foto's te maken in het kader van de Erfgoeddag. Sindsdien volg ik de restauratiewerken op de eerste en tweede verdieping op. Het is de bedoeling om achteraf een beeld te krijgen van de verschillende werkfasen en het eindresultaat. Ik help ook om dit magazine van illustraties te voorzien en maak reportages tijdens tentoonstellingen, concerten en evenementen."

Wat heeft je passie je tot nu toe opgeleverd?

Jos: "De fotografie heeft voor mij heel wat deuren geopend en heeft mij bovendien laten kennismaken met tal van interessante personen en zaken. Zo nam ik enkele weken terug foto's in het atelier van Rosemie Cheroutre, die het Chinese behang uit het kasteel restaureert. Maar ook de graaf en gravin de Marnix vroegen me onlangs om foto's te nemen tijdens het incognito bezoek van prins Filip en prinses Mathilde. Dat zijn dingen die bijblijven. Het resultaat van mijn inmiddels 45 jaar fotowerk resulteerde in een fotoarchief van meer dan honderd mappen met een kleine 14.000 foto's over alle mogelijke onderwerpen in Klein-Brabant."

Na een 400 meter kunnen we links afslaan en komen we in de Louis Segersstraat. Die volgen we tot aan de eerste straat rechts, de Aspergestraat. Halverwege deze straat gaan we links door de Dr. W. Meesstraat. Op het einde daarvan nemen we het smalle weggetje rechtdoor, rechts en daarna links. Dit straatje volgen we tot het einde. Zo komen we in de Edmond Vleminckxstraat en vlak voor ons duikt het park van kasteel d'Ursel weer op. We gaan nog 100 meter naar rechts en staan terug aan de kerk, met een achttal kilometer in de benen. (L.V.)

Samen met 13 andere gemeenten met potentiële stiltegebieden werkt Bornem aan de website www.portaalvandestilte.be. Vind jij ook dat stilte, rust en ruimte zowel in de persoonlijke als publieke sfeer levensnoodzakelijke kwaliteiten zijn? Of wil je je engageren voor het stiltegebied in de Hingense polders? Laat het ons weten!

Meer info:

Cultuurdienst | Els Snackaert

T 03 890 69 49 | cultuur@bornem.be

Kalender

februari - maart - april 2007

- 11 februari Pianorecital Kiyotaka Izumi (Prijs Durlet)
- 25 februari Concert Yutaka Oya (piano), Piet Van Bockstal (hobo) & Ayako Ochi (altviool)
- 4 maart Start dubbeltentoonstelling 'Papier uit oost en west'
- 18 maart Pianorecital Olga Kotlyarova (Prijs Durlet)
- 1 april Concert Guo Yue 'Music, food and love'
- 22 april Laatste dag dubbeltentoonstelling 'Papier uit oost en west' (Erfgoeddag)

Departement Cultuur | Kasteel d'Ursel
Wolfgang d'Urselstraat 9 | B-2880 Hingene | België
T 03 820 60 11 | F 03 820 60 15
kasteeldursel@admin.provant.be
www.kasteeldursel.be

Kasteel d'Ursel. Beleef het bij ons.